

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1336/2020
25.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Цветковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 11К.бр.193/2020 од 27.04.2020. године и Вишег суда у Лесковцу 3Кж1.бр.224/20 од 28.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 25.11.2020. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Цветковића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Лесковцу 11К.бр.193/2020 од 27.04.2020. године и Вишег суда у Лесковцу 3Кж1.бр.224/20 од 28.07.2020. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

што дана 18.03.2020. године, око 10,20 часова, у Лесковцу, у улици ..., у угоститељском објекту „ББ“, за време епидемије какве опасне заразне болести, није поступао по одлукама и наредбама којима се одређују мере за њено сузбијање или спречавање, при чему је могао да схвати значај свог дела и могао да управља својим поступцима, на тај начин што није поступио по Одлуци Владе Републике Србије 05 број 53-2281/2020 (став 4а) од 10.03.2020. године, измењене одлуком 05 број 53-2503/2020 од 15.03.2020. године, којом су одређене мере за сузбијање и спречавање опасне заразне болести „Ковид-19“ изазване вирусом САРС-Ков-2 и по решењу Министарства здравља, Сектора за инспекцијске послове, Одељења санитарне граничне инспекције број 6/1 724/2020 од 17.03.2020. године о стављању под здравственим надзором над наведеном заразном болешћу, јер је као држављанин Републике Србије дана 17.03.2020. године око 22,00 часова, дошао из Краљевине Шведске у Републику Србију, на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу, којом приликом му је наведеним решењем одређена мера стављања под здравствени надзор на акутно респираторно обољење изазвано корона вирусом и мера ограничења кретања, односно мера кућне изолације у трајању

од 14 дана почев од 17.03.2020. године, по којем окривљени није поступио, јер је дана 18.03.2020. године, око 10,20 часова био у угоститељском објекту „ББ“, где је пронађен и лишен слободе од стране полицијских службеника, иако је био свестан свог дела и хтео његово извршење, а био је свестан да је његово дело забрањено,

- чиме би извршио кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу 11К.бр.193/2020 од 27.04.2020. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 300.000,00 (трестотинехиљада) динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико то не учини суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, а окривљеном се у изречену новчану казну урачунава време проведено на издржавању мере забрана напуштања стана почев од 18.03.2020. године до 23.04.2020. године, тако што се један дан издржавања мере забрана напуштања стана изједначава са 1.000,00 динара новчане казне. Окривљени је обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 8.250,00 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу 3Кж1.бр.224/20 од 28.07.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Лесковцу и браниоца окривљеног АА, па је потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу 11К.бр.193/2020 од 27.04.2020. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Небојша Цветковић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи првостепену и другостепену пресуду тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине првостепену и другостепену пресуду и предмет врати на поновну одлуку, као и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаном правноснажном пресудом, којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног. Ово са разлога јер у радњама окривљеног описаним у диспозитиву оптужног акта јавног тужиоца и утврђеним у изреци правноснажне пресуде, нема свих битних законских елемената бића кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ, због чега дело за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим по закону није кривично дело.

Кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 72/2009 од 03.09.2009. године, са ступањем на снагу дана 11.09.2009. године) чини онај ко за време епидемије какве опасне заразне болести не поступа по прописима, одлукама или наредбама којима се одређују мере за њено сузбијање или спречавање.

Из законског описа бића кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ произилази да је битно обележје овог кривичног дела радња извршења која се састоји у непоступању по прописима, одлукама или наредбама којима се одређују мере за сузбијање или спречавање какве опасне заразне болести. При овоме, битно обележје овог кривичног дела је и то да непоступање по наведеним прописима, одлукама или наредбама мора постојати за време епидемије какве опасне заразне болести, а епидемијом заразне болести сматра се пораст обољења од заразне болести неуобичајен по броју случајева, времену, месту или захваћеном становништву, као и неуобичајено повећање броја обољења са бројем компликација или смртним исходом, с тим што је, по налажењу Врховног касационог суда, за постојање предметног кривичног дела неопходно да одлуком надлежног органа Републике Србије буде проглашена епидемија какве опасне заразне болести.

Дана 10.03.2020. године донета је Одлука Владе Републике Србије о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу, која је ступила на снагу даном њеног објављивања у „Службеном гласнику РС“, број 23/2020 од 10.03.2020. године, а чије је спречавање и сузбијање од интереса за Републику Србију.

Дана 19.03.2020. године је донета Наредба Министарства здравља о проглашењу епидемије заразне болести COVID-19 која је објављена у “Службеном гласнику РС“, број 37/2020 од 19.03.2020. године, када је и ступила на снагу, а којом је проглашена епидемија заразне болести COVID-19 епидемијом од већег епидемиолошког значаја - за територију Републике Србије.

Имајући у виду напред наведено, те да из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА оглашен кривим да дана 18.03.2020. године није поступио по решењу Министарства здравља, Сектора за инспекцијске послове, Одељења санитарне граничне инспекције број 6/1 724/2020 од 17.03.2020. године којом му је одређена мера стављања под здравствени надзор на акутно респираторно обољење изазвано корона вирусом и мера ограничења кретања, односно мера кућне изолације у трајању од 14 дана почев од 17.03.2020.

године и по Одлуци Владе Републике Србије 05 број 53-2281/2020 (став 4а) од 10.03.2020. године, измењене одлуком 05 број 53-2503/2020 од 15.03.2020. године, којом су одређене мере за сузбијање и спречавање опасне заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, те имајући при томе у виду да дана 18.03.2020. године на територији Републике Србије још увек није била проглашена епидемија заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, већ је ова епидемија проглашена један дан после и то дана 19.03.2020. године, а ког дана је објављена у “Службеном гласнику РС”, број 37/2020 и ступила на снагу Наредба Министарства здравља о проглашењу епидемије заразне болести COVID-19, то у конкретном случају, по становишту Врховног касационог суда, дело окривљеног које је предмет оптужбе и за које је правноснажно оглашен кривим по закону није кривично дело.

Наиме, код недостатка у конкретном случају, у време које је окривљеном оптужним актом јавног тужиоца стављено на терет као време извршења дела - дана 18.03.2020. године, одлуке надлежног органа Републике Србије о проглашењу епидемије заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 на територији Републике Србије, а што је по налажењу Врховног касационог суда битно обележје бића кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ и стога је неопходно за постојање истог, то навођење у чињеничном опису кривичног дела у изреци пресуде општих елемената законског описа бића предметног кривичног дела, те постојање у време критичног догађаја Одлуке Владе Републике Србије о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу, само по себи није довољно за постојање предметног кривичног дела, због чега се у описаним радњама окривљеног, које су му стављене на терет и за које је правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен, не стичу сва битна законска обележја кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ.

Стога је погрешно становиште нижестепених судова да радње окривљеног АА, које су описане у оптужном акту јавног тужиоца и изреци првостепене пресуде, имају обележја кривичног дела непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ, због ког је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим, па је првостепени суд, оглашавајући окривљеног кривим због предметног кривичног дела, учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалбама на првостепену пресуду, иако је на ову повреду кривичног закона у својој жалби указивао бранилац окривљеног.

Сходно свему напред наведеном, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Цветковића, те отклонио наведену повреду кривичног закона, преиначењем побијаних правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 11К.бр.193/2020 од 27.04.2020. године и Вишег суда у Лесковцу 3Кж1.бр.224/20 од 28.07.2020. године, тако што је окривљеног АА на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије из члана 248. КЗ, јер дело за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим по закону није кривично дело.

На основу члана 265. став 1. ЗКП Врховни касациони суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.